

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET:

- Ielūgums uz .LV Reģistratūru tikšanos 2017 ..... 1. lpp.
- Domēna vārdu nolaupīšana ..... 2. lpp.
- .LV dalība CENTR ..... 5. lpp.
- RegiSTAR: 2017 ..... 8. lpp.
- Skaitļi & fakti ..... 9. lpp.

DARBS DARA DARĪTĀJU!

Kad ārā sāk spīdēt pavasara saulīte, tā vien gribas visu sev apkārt sakārtot, jo īpaši jau darba galdū un ziemas laikā iesāktos darbiņus.

Šis gads NIC iesācies īpaši rosīgi. Esam piedalījušies CENTR mārketinga, juridiskās, tehniskās un administratīvās sanāksmēs, kur esam dalījušies ar Latvijas un .LV domēna jaunumiem. Latvijā noorganizējam CENTR Ģenerālo asambleju, uzņemot interneta pārvaldniecības iestādes (ICANN, ccNSO, u.c.), kā arī vairāk nekā 30 Eiropas valstu reģistru pārstāvjus, kopā apspriežot globālā interneta attīstību. Esam viesojušies pie VID, pulcējuši mārketinga cilvēkus, jaunos un esošos uzņēmējus, lai pastāstītu par un ap domēniem, saistošajām likumu izmaiņām un padomiem.

Katru gadu februāra sākumā pasaule atzīmē drošāka interneta dienu, savukārt marta beigās ir e-prasmju nedēļa, kas ik gadu aicina Latvijas iedzīvotājus un uzņēmējus pilnveidot savas digitālās prasmes, kā arī izmantot digitālās tehnoloģijas un pakalpojumus. Tās mērķis ir demonstrēt digitālajā laikmetā dzīvojošajai sabiedrībai e-prasmju nozīmi darbā, karjeras attīstībā un cilvēka personiskajā izaugsmē. E-prasmju nedēļas ietvaros NIC vadīja apmācības RigaTechGirls organizācijai par un ap domēna vārda digitālās identitātes drošības aspektiem. Šo tēmu esam arī iekļāvuši šajā avīzes numurā, ar kuru vēlamies aizsākt rakstu sēriju par domēna vārdu nolaupīšanu (*domain name hijacking*) un aizsargāšanu.

Veicot ikdienas pienākumus, īpašu uzmanību pievēršam mūsu sadarbības partneriem, un ir pilnīgi skaidrs, "jo vairāk dari, jo vairāk vari izdarīt". Kopā ir spēks! Pateicamies .LV Reģistratūrām, kuras savus klientus apkalpo rūpīgi un atbildīgi. Tieši šie ir atslēgas vārdi NIC izvēlētajai RegiSTAR.

Mēs – šī laikmeta cilvēki esam bagāti. Varam ceļot un savu iztēli, sapņus realizēt gan reālā, gan virtuālā pasaulē. Mūsu rokās aug un stiprinās globālais interneta tīkls. Lai sapņi un radošas idejas neapsīkst! Taču pirms prāts nesas uz brīvdienu un atvaļinājumu plānošanu, lūgums rezervēt 18. maiju, kad visi būsiet mīļi gaidīti NIC ikgadējā brančā ".LV Reģistratūru tikšanās 2017" restorānā, brančotavā "Spārnos". Uz tikšanos!

Ar cieņu,
Kristiāna Mūze-Feldberga
.LV reģistra (NIC) sabiedrisko attiecību projektu vadītāja

NIC AICINA UZ BRANČU

.LV REĢISTRATŪRU TIKŠANĀS 2017

18. MAIJĀ NO 10:00 – 12:00
(REGISTRĀCIJA NO 9:30)

RESTORĀNĀ "SPĀRNOS",
RĪGĀ, TĒRBATAS IELĀ 28, 2. STĀVĀ

- NIC jaunumi un statistika
- Grozījumi normatīvajos aktos attiecībā uz domēna vārdiem
- NIC PR aktivitātes un nākotnes plāni
- RegiSTAR 2017

Par savu dalību, norādot dalībnieku skaitu, lūdzam mūs informēt līdz 13. maijam, sūtot vēstuli uz pr@nic.lv vai zvanot pa tālruni 67085858.

DOMĒNA VĀRDU NOLAUPIŠANA

Domēna vārda nolaupīšana (*domain name hijacking*) ir prettiesiska domēna vārda kontroles pārņemšana no tā likumīgā lietotāja. Tā var radīt kaitējumu ne tikai lietotājam un mājas lapas īpašniekam, bet arī tā klientiem, biznesa partneriem, kā arī incidentā iesaistītām trešajām personām vai pakalpojuma sniedzējiem.

Ļaundara motīvs un mērķis ir galvenokārt ātri uzpelņināties, pārdodot jauniegūto domēna vārdu kādai trešai personai vai izkrāpjot naudu no tā sākotnējā lietotāja. Tālākpārdoto domēna vārdu ir ārkārtīgi grūti atgūt, jo labticīgais ieguvējs jutīsies pilnīgi likumīgi ticis pie šī vārda un par velti to neatdos, savukārt sākotnējais lietotājs nejutīs vajadzību segt radušos izdevumus.

Sekas kontroles zaudēšanai pār savu domēna vārdu var būt dažādas. Pat vienkārša tehnisko ierakstu maiņa var radīt ievērojamus zaudējumus un draudus uzņēmējdarbībai un uzņēmuma klientiem.

Iegūstot kontroli vai "noklausoties" e-pasta sarakstes, ļaundaris var uzzināt sensitīvu informāciju, kuru vēlāk izmantot komerciālai vai politiskai izspiegošanai. Ievieojot mājaslapā neglaimojošu saturu, izmantojot to ļaunatūras izplatīšanai vai klientu datu iegūšanai, ļaundaris var ne tikai būtiski ietekmēt zīmola reputāciju, bet arī nozagt identitāti un iegūt kontroli pār uzņēmuma darbinieku vai klientu finansiālajiem līdzekļiem.

Lai gan domēna vārdu nolaupīšana nav vienkāršs process, ir vairāki izplatīti veidi, kā uzbrucēji var iegūt sev nepieciešamo informāciju:

"SPEAR PHISHING" JEB "ŠĶĒPU PIKŠKERĒŠANA"

Šī metode kļūst arvien populārāka, jo ir salīdzinoši lēta un ērta, lai nozagtu domēna vārda administrācijas paneļa piekļuves datus. Ļaundaris uzraksta domēna vārda lietotājam pārliecinošu e-pastu ar lūgumu steidzami pārbaudīt sava domēna vārda datus vai veikt kādu citu darbību, kas prasa pieslēgšanos pie datu bāzes, e-pastā iekļaujot saiti uz pikšķerēšanas vietni. Pieslēdzoties visi ievadītie dati un paroles tiek nosūtīti domēna vārda kārotājam.

UZDOŠANĀS PAR DOMĒNA VĀRDA TURĒTĀJU, IZMANTOJOT VILTOTAS PILNVARAS

Ļaundari mēdz izmantot viltotus pa faksu vai pastu sūtītus pieprasījumus ar lūgumu mainīt domēna vārda turētāja informāciju. Atsevišķos gadījumos tiek pat nozagtas, kopētas vai pārveidotas oficiālās uzņēmuma veidlapas.

ADMINISTRATĪVĀS KONTAKTPERSONAS E-PASTA ADRESES VILTOŠANA VAI NOLAUPIŠANA

Ir vairākas metodes, ar kuru palīdzību var viltot vai sagrozīt e-pasta saraksti. Izplatīta uzbru-

kuma forma ir izsekot administratīvo kontaktpersonu e-pasta adreses, meklējot tādu, kurā iekļautais domēna vārda lietošanas tiesību periods drīzumā beigsies. Piemēram – domēna vārdam manavietne.lv administratīvās personas e-pasta adrese ir admin@domenimi.lv. Ļaundaris seko līdzī domēni.lv lietošanas tiesību perioda beigām un kad tas kļūst publiski pieejams, to pierēģistrē. Tā ļaundaris var uzdoties par vēlamā domēna vārda (manavietne.lv) administratīvo kontaktpersonu, pārņemot kontroli savās rokās.

Lai gan NIC nepublico .LV domēna vārdu lietošanas tiesību perioda sākuma un beigu datumus, ir domēni, piemēram, .com, .net, par kuriem šī informācija tiek publiski norādīta WHOIS datos.

IEVAINOJAMĪBA REĢISTRATŪRAS PUSĒ

Ja Reģistratūras pakalpojumu administrācijas panelis atļauj neierobežotu skaitu paroles mēģinājumu, ļaundaris, izmantojot pārslases uzbruku-

mu (*brute-force*), var to uzminēt. Ielogojoties vai uzlaužot sistēmu, uzbrucējs var nomainīt norādītos lietošanas tiesību turētāja datus, nomainīt administratīvās kontaktpersonas e-pasta adresi un arī paroli, ar kuru var pieslēgties īstais konta īpašnieks. Ļaundaris tik atliek pieprasīt domēna vārda Reģistratūras maiņu. Jaunajā Reģistratūrā neviens nebūs dzirdējis par sākotnējo domēna vārda lietošanas tiesību turētāju, kas krietni atvieglos šī domēna vārda notirgošanu.

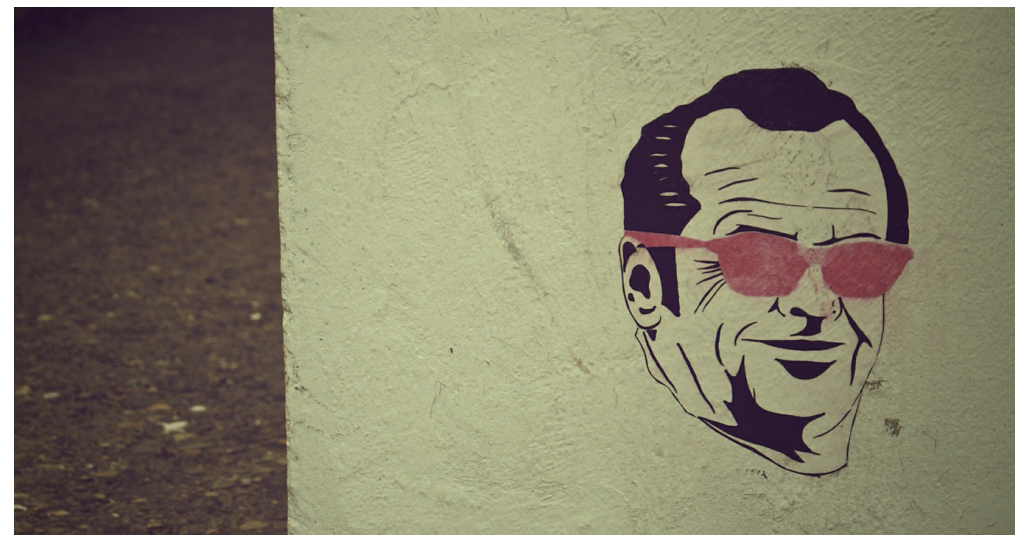
SOCIĀLĀ INŽENIERIJA

Piekļūt Reģistratūras datu bāzei var arī to neuzlaužot, proti, uzdodoties par vēlamā domēna vārda lietotāju, mīļi palūgt šī domēna vārda nodošanu citai Reģistratūrai, kur ļaundaris jau būs likumīgs turētājs. Parasti gan lielākās Reģistratūrās šī pāreja tiek veikta automātiski (izmantojot speciālu autorizācijas kodu), līdz ar to šāda veida tautas apšmaukšanas metode, ko tagad sauc cēlā vārdā „sociālā inženierija”, nevar nostrādāt.

DAŽI IEVĒRĪBAS CIENĪGI DOMĒNA VĀRDU NOLAUPIŠANAS GADĪJUMI:

DOMĒNA VĀRDS	UZBRUKUMA VEIDS	IZNĀKUMS
SEX.COM	Viltots faks, kurā pieprasīta domēna vārda lietotāja maiņa.	Domēna vārds tika atgūts tikai pēc 7 gadiem.
CLUBVIBES.COM	Netiek izpausts.	Atgūts.
COMMERCIALS.COM	Tika ilgstoši novērota mērķa domēna vārda administratīvās kontaktpersonas e-pasta adrese un tajā norādītais domēna vārds.	Atgūts pēc neveiksmīga tālākpārdošanas mēģinājuma.
IFLY.COM	Kad e-pastā norādītais domēna vārds netika atjaunots, nolaupītājs to reģistrēja uz sava vārda un izveidoja identisku e-pasta adresi, lai pieprasītu sava mērķa domēna vārda pārrakstīšanu.	Nav atgūts, tālākpārdots.
2E.COM		Atgūts pēc sūdzības iesūtīšanas WIPO <i>Arbitration and Mediation Center</i> .
HACKERS.COM	Netiek izpausts.	Nav atgūts, tālākpārdots. Sākotnējais īpašnieks zaudēja savu zīmolu.
WIFI.COM		
NIKE.COM	Izkrāpti administratīvās kontaktpersonas e-pasta dati, ar kuru palīdzību nomainīts domēna vārda lietošanas turētājs.	Atgūts.
BABAYIZ.BIZ	Uzlauzta Reģistratūras domēna vārda administrācijas sistēma.	Pašlaik vēl procesā.
EBAY.DE	Pusaudzis, izlasot instrukcijas internetā "Kā nozagt domēna vārdu?" intereses pēc izmēģinājis laimi ar vairākiem domēna vārdiem (Google.de, Web.de, Amazon.de un eBay.de). Izdevās tikai ar ebay.de http://www.internet-security.ca/internet-security-news-007/teenager-hijacks-ebay-domain.html	Domēna vārds tika atgūts pēc 40 stundām.

REVERSĀ DOMĒNA VĀRDU NOLAUPIŠANA

Reversā domēna vārdu nolaupīšana (**Reverse Domain Name Hijacking** jeb **Reverse cybersquatting**) rodas, ja uzņēmuma vai preču zīmes īpašnieks mēģina atņemt vai nolaupīt domēna vārdu no tā likumīgā lietotāja, to iebiedējot ar juridisku darbību un apelējot uz domēna vārda sakrītību ar sava uzņēmuma vai preču zīmes nosaukumu.

Uzņēmumiem, lai apstrīdētu kāda domēna vārda reģistrāciju .com un daudzos citos augstākā līmeņa domēnos, jāgriežas pie arbitriem, kuri ir tiesīgi izskatīt domēna vārda atbilstību noteikumiem. Augstākā līmeņa domēna .com gadījumā arbitri nosaka reģistrācijas atbilstību ICANN noteiktajai kopējai domēna vārdu strīdu risināšanas politikai - UDPR (*Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy*). Apstrīdot kāda domēna vārda likumību un pieprasot tā atdošanu uzņēmumam, ir jāpierāda trīs lietas:

1. domēna vārds ir identisks ar uzņēmuma nosaukumu vai var tikt ar to sajaukts,
2. atbildētājam nav likumīgu tiesību uz šo vārdu vai pamatotas intereses par to,
3. domēna vārds tika reģistrēts un tiek lietots ar ļaunu nodomu.

Šādi gadījumi, kad uzņēmumi bez pienācīga pamatojuma ir gribējuši atņemt kādu domēna vārdu, bet arbitri šīs prasības ir noraidījuši, ir apkopoti vietnē [Hall of Shame](#) (Kauna zāle). To uztur slavenākais no tā sauktiem tupētājiem [Rīks Švarcs](#), kurš par vairākiem miljoniem dolāru ir notirgojis domēna vārdus, ko 90.-to gadu beigās nopirka par nieka 100 dolāriem. Lielākā daļa no uzņēmumu pretenzijām ir pret domēna vārdiem, kuri ir tikuši reģistrēti krietni pirms pašu uzņēmumu vai to produktu reģistrācijas. Jāpiebilst, ka kauna traipu Rīks Švarcs smērē ne tikai uz šādiem uzņēmumiem, bet arī uz to pārstāvjiem advokātiem, paziņojot viņu vārdus un ieliekot pat viņu fotogrāfijas. Pēc Rīka domām šie advokāti ir nozieguma līdzdalībnieki.

DROŠĪBAS PASĀKUMI

Tāpat kā par drošību uz ielas vai mājās, arī par domēna vārdu vispirmām kārtām atbildīgi esam mēs katrs pats. Tādēļ ir īpaši svarīgi apzināties dažus vienkāršus drošības pasākumus, kurus ikviens var veikt, lai aizsargātu savus vai savu klientu domēnu vārdus.

“ Visbiežāk .LV domēna vārdi tiek izkrāpti tīri cilvēcīgas nevērības vai naivas uzticības dēļ, pavirši kārtojot savstarpējos dokumentus vai veicot domēna vārda pirkšanu vai pārdošanu. Tādēļ aicinu ikvienu attiekties pret domēna vārdiem ar vērību, jo ne velti tie tiek dēvēti par 21. gadsimta nekustamo īpašumu! ”

NIC mārketinga un komunikāciju daļas vadītāja Dana Ludvīga.

IETEIKUMI REĢISTRATŪRĀM

1. VIENOTA UN DROŠĀ REĢISTRATŪRU MAIŅAS EPP AUTORIZĀCIJAS KODA PRAKSE.

Dažas Reģistratūras mēdz izmantot vienu EPP autorizācijas kodu (AuthInfo) visiem tās pārraudzībā esošiem domēna vārdiem, kas ir pretrunā ar domēna vārda nodošanas politiku. Tā paredz, ka katram domēna vārdam EPP AuthInfo kodam ir jābūt unikālam.

Ja EPP AuthInfo kodi ir vienādi visiem domēna vārdiem, tie faktiski kļūst bezjēdzīgi, un pati Reģistratūra paver iespēju tā konkurentiem “nošmakt” sev domēna vārdus, kā arī atvieglo jaundara darbu.

NICEPP sistēmā reģistrējot domēna vārdu, ik katram tiek automātiski ģenerēts EPP AuthInfo

kods ar neierobežotu derīguma termiņu. .LV Reģistratūrai ir tiesības NICEPP sistēmā šo kodu nomainīt uz kādu vien vēlas. Tādā gadījumā tā derīguma termiņš tiek pārstatīts uz 5 dienām. NIC aicina Reģistratūras izvēlēties drošus un katram domēna vārdam unikālus autorizācijas kodus!

Reģistratūras, kuras izmanto NIC tiešsaistes sistēmu, izvēloties attiecīgo domēna vārdu var automātiski ģenerēt unikālu autorizācijas kodu Reģistratūras maiņai. Šis kods sastāv no 24 simboliem, kuri sakārtoti 5 grupās pa 4 simboliem un ir atdalīti ar domu zīmi. Koda derīguma termiņš ir 30 dienas. Ja šo dienu laikā Reģistratūra nav nodevusi kodu domēna vārdu pārņēmeņa organizācijai vai pārņēmeņa organizācija to ir atteikusi, Reģistratūra var ģenerēt jaunu kodu.

2. PRECĪZI KLIENTU KONTAKTINFORMĀCIJAS DATI.

Šis, protams, ir grūts uzdevums, bet labā prakse iesaka regulāri pārbaudīt, vai klientu dati joprojām ir aktuāli.

3. KLIENTU KONTAKTINFORMĀCIJA KRĪZES GADĪJUMIEM.

Lai varētu ātrāk reaģēt un atjaunot domēna vārdu datus pēc radušā incidenta NIC iesaka definēt iekšējo krīzes komunikācijas procedūru gadījumā, ja precīzi klienta kontakti nav pieejami.

4. SKAIDRA UN VIEGLI PIEEJAMA INFORMĀCIJA.

Par domēna vārda aizsardzības pasākumiem un sekām, kādas var rasties, tos neievērojot.

5. PĀRRAUDZĪTA KLIENTA AUTENTIFIKĀCIJAS METODE.

Domēna vārdu:

- Tehniskās informācijas maiņai,
- Kontaktinformācijas maiņai (vai akreditācijas datu maiņai),
- Izmaiņas domēna vārda lietošanas tiesību turētāja datus.

Reģistratūru labas prakses noteikumos tiek minēts, ka Reģistratūrai ir pienākums pirms reģistrētāja pieprasījuma izpildes nodrošināt reģistrētāja identifikāciju, tai skaitā, pārliecināties par reģistrētāja – juridiskas personas – pilnvaroto personu pilnvaru spēkā esamību.

Pieprasījumu drīkst veikt tikai reģistrētāja pārstāvis, kuram ir spēkā esošs pilnvarojums. Reģistratūrai ir pienākums saglabāt un arhivēt visus reģistrētāja pieprasījumus par izmaiņām domēna vārda datus, piemēram, iesniegumu oriģinālus pievienojot līgumam, kas noslēgts starp Reģistratūru un reģistrētāju.

IETEIKUMI IKVIENAM

1. Domēna vārda kontaktpersonu ierakstiem ir jābūt precīziem un aktuāliem. Ja ir iespējams, norādiet atsevišķu kontaktu krīzes gadījumiem;
2. Turiet savu konta informāciju (lietotāja identitāti, paroles vai citus akreditācijas datus) privātu un drošu;
3. Izvēloties Reģistratūru, izvērtējiet tās darbības atbilstību Jūsu vajadzībām (klientu apkalpošanas darba laiks, reakcijas laiks, piedāvātie servisi, citu klientu atsauksmes);
4. Pārbaudiet, vai Jūsu domēna vārda reģistratūra ir .LV reģistra turētāja (NIC) sadarbības partneris un ievēro labas prakses vadlīnijas. Oficiālo .LV Reģistratūru saraksts pieejams <https://www.nic.lv/lv/registrars>;
5. Jāiepazīst un jāiekļauj sava domēna vārda tehniskie konfigurācijas dati sava uzņēmuma drošības un nepārtrauktības politikas dokumentā;
6. Izglītojiet savu personālu, veicinot izpratni par domēna vārda nolaupišanu un tā iespējamām sekām. Atceraties, ka Jūsu datu autentifikācija, pieprasot domēna vārda datu maiņu, tiek veikta Jūsu pašu drošības dēļ;
7. Pārbaudiet, vai WHOIS norādītā informācija par Jūsu uzņēmuma domēna vārdiem ir norādīta korekti;
8. Veicot domēna vārda pārdošanas vai pirkšanas procedūras, esiet vērīgi un uzmanīgi - sakārtojiet attiecīgo dokumentāciju, lai nerastos strīdu gadījumi nākotnē.

.LV DALĪBA CENTR

.LV augstākā līmeņa domēnu reģistrs (NIC) ir Eiropas Nacionālo augstākā līmeņa domēnu reģistru padomes (CENTR) biedrs kopš 2005. gada septembra. NIC aktīvi darbojas CENTR tehniskajā, drošības, administratīvajā, mārketinga un juridiskajā darba grupās, kā arī piedalāmies organizācijas ģenerālajā asamblejā, kas notiek divas reizes gadā. Katrā tikšanās reizē stāstam par jaunumiem .LV reģistrā, dalās pieredzē par realizētajiem projektiem un smeļas idejas jauniem risinājumiem. Kas ir CENTR, ar ko tā ir nozīmīga un kā šī organizācija ietekmē domēnu industrijas attīstību?

CENTR (*Council of European National Top level domain Registries*) ir organizācija, kas apvieno Eiropas valstu augstākā līmeņa domēnu reģistru uzturētājus (tādus kā .LV, .EE, .UK, .BE u.c.). CENTR uzdevums ir sekmēt pieredzes un informācijas apmaiņu starp tās biedriem. Lai arī organizācijas fokuss ir Eiropa, daži CENTR biedri ir reģistru uzturētāji no citiem reģioniem, piemēram, Irāna, Kanāda, Jaunzēlande, Japāna.

Projekts, kas vēlāk pārtapa par CENTR, tika aizsākts 1998. gada martā. 1999. gadā tas tika pārveidots par bezpeļņas uzņēmumu Apvienotajā Karalistē.

Kopš 2006. gada CENTR ir reģistrēta kā bezpeļņas organizācija, kas atrodas Briselē, Beļģijā un tiek finansēta no biedru naudas. CENTR darbība ir balstīta uz tās izvirzītajiem mērķiem

Šodien CENTR apvieno 53 pilntiesīgus un 9 asociētus biedrus, kuri kopā ir atbildīgi par vairāk nekā 80% no visiem reģistrētajiem domēna vārdiem pasaulē.

un uzdevumiem, kuru sasniegšanai tiek ievērotas kultūras un vēsturiskās atšķirības starp valsts koda domēniem (ccTLD – *country code Top Level Domain*) un valstu vietējo interneta kopienu:

- Lietošanas noteikumi un reģistrācijas procedūras ccTLD reģistru uzturētāju vidū ievērojami atšķiras, tādēļ viens no CENTR pamatzdevumiem ir dokumentēt pastāvošo praksi, mudinot reģistru uzturētājus sniegt pēc iespējas labāku pakalpojumu to lietotājiem, tā veicinot un piedaloties augstu standartu un labas prakses attīstībā.

- CENTR ik gadu rīko vairākas sanāksmes ar mērķi veicināt ccTLD reģistru uzturētāju sadarbības projektus tehniskos, juridiskos un mārketinga jautājumos, kā arī lai attīstītu savu biedru zināšanas un paplašinātu pieejamo informācijas klāstu.
- CENTR nodrošina forumu, lai apspriestu jautājumus par politikas ietekmi uz valsts koda domēnu reģistru uzturētājiem, un darbojas kā komunikācijas kanāls starp reģistru uzturētājiem un citām interneta pārvaldībā iesaistītajām pusēm (piemēram, valstu valdībām, Eiropas Komisiju, industrijas pārstāvjiem, ICANN u.c.), pārstāvēt biedru intereses un prezentējot kopējo CENTR pozīciju.
- CENTR atbalsta jaunas DNS tehnoloģijas un aktivitātes, kas var tikt izmantotas DNS pakalpojumu sniegšanā un nodrošināšanā.

CENTR ĢENERĀLĀ ASAMBLEJA LATVIJĀ

Šā gada 1. un 2. martā NIC bija tas gods Latvijā rīkot Eiropas augstākā līmeņa domēna vārdu padomes 58. CENTR Ģenerālo asambleju, kuras dalībnieki apsprieda globālus interneta drošības, privātuma un datu aizsardzības jautājumus, kā arī domēnu stabilitātes stiprināšanas risinājumus. Kopīgi tika meklēti jauni attīstības ceļi drošākai interneta lietošanai visā pasaulē.

Asambleja pulcēja vairāk nekā 30 Eiropas nacionālo augstākā līmeņa domēnu reģistru vadītājus, kā arī pārstāvjus no interneta un globālās domēna vārdu politikas izstrādes

un koordinēšanas jomas nozīmīgākajām organizācijām ICANN un ccNSO. Tādēļ aplūkoti jautājumi sanāksmē skāra ne tik daudz lokālā mērogā Latviju vai pat Eiropu, bet gan interneta sabiedrību kopumā.

Šīs asamblejas ietvaros dalībnieki tika iepazīstināti ar jaunumiem un paveikto [RIPE NCC](#), [ICANN](#), [CSIRT](#), [ccNSO](#) un [Europol](#), apsprieda jaunākos kiberapdraudējumus un sadarbību kiberdrošības jomā, kā arī pārvēlēja CENTR direktoru padomes locekļus.

Par kiberdrošības situāciju mūsu valstī un Eiropā stāstīja Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas [CERT.LV](#) vadība, savukārt par mūsu nacionālā domēna .LV drošību un attīstību .LV reģistra (NIC) vadītāja un ccNSO priekšsēdētāja Katrīna Sataki.

No kreisās: Tomas Mackus (.LT), Daiva Tamulioniene (.LT reģistra vadītāja), Vaggelis Segredakis (.GR reģistra vadītājs), Katrīna Sataki (.LV reģistra vadītāja), Giovanni Seppia (.EU reģistra sabiedrisko attiecību vadītājs).

“ Globālajā interneta pārvaldības vidē arvien biežāk izskan afrikāņu sakāmvārds: “Ja vēlaties iet ātri, ejiet vieni. Ja gribat tikt tālu, ejiet kopā.” Šāda veida sanāksmes ir veids, kā veicināt sadarbību Eiropas un starptautiskā līmenī, lai kopā sasniegtu vairāk. CENTR Ģenerālās asamblejas organizēšana ir mūsu (NIC) ieguldījums. ”

Katrīna Sataki

STARPTAUTISKĀ REĢISTRATŪRU DIENA

CENTR kopš 2014. gada savā darbībā iesaista arī Reģistratūras, ik gadu organizējot **Starptautisko reģistratūru dienu**. Šī ir vieta un laiks, kad visi domēna industriju pārstāvji tiekas vienuviet – Eiropas augstākā līmeņa domēna turētāji satiekas ar reģistratūrām, kopīgi diskutējot un veidojot savstarpējus sadarbības projektus.

“Where else can we get in touch with so many different registries face-to-face at a mutually interesting event? It's the first place where new developments, registry changes or promotion and marketing opportunities are announced. We also meet suppliers, customers and potential customers that we would not have met at other occasions.”
Reģistratūra "Openprovider"

Iepriekšējā CENTR reģistratūru diena noritēja 2016. gada 5. oktobrī, Serbijā, Belgradā pulcējot vairāk kā 80 dalībniekus, tostarp pārstāvjus no 22 reģistratūrām.

Nākamā Starptautiskā Reģistratūru Diena norisināsies 3. oktobrī Briselē, Beļģijā!

Ja vēlaties apmeklēt **Starptautisko reģistratūru dienu**, dodiet ziņu rakstot uz pr@nic.lv palīdzēsīm Jums reģistrēties un pieteikties.

[Plašāka informācija par pasākumu pieejama šeit!](#)

Council of European National
Top-Level Domain Registries

REGISTRAR DAY AGENDA

2017-03-10

9.00 Welcome and introduction

Pierre Bonis, AFNIC

9.10 Presentation round

9.30 Speed-networking

The purpose of this speed-networking session is to foster new encounters and possible business opportunities between registries and registrars. The 90-minute session will be divided into six match-meetings of 10 minutes each, during which participants will move from table to table.

10.30 Coffee break

11.00 Speed-networking (continued)

11.30 Data protection regulation: implementation challenges for registries and registrars

Led by Peter Van Roste and Nina Elzer, CENTR

12.30 Lunch break

14.00 Bringing digital identities to life: social networks and/or domain names?

Panel discussion with Stefano Maruzzi (GoDaddy), Rémi Loiseau (OVH), David Fowler (CIRA) and Oonagh McCutcheon (IEDR), moderated by Alexandrine Gauvin (CENTR). Google, Facebook and many other platforms have made it infinitely easier for internet users to create online identities. Despite this real challenge, the domain name industry is still standing strong and have maintained its relevance throughout big changes in the last decade. However, as these platforms continue to grow and consolidate, how can

domain names be promoted as digital identity and marketing tools? How can the industry highlight its competitive advantage? This panel discussion will try to tap into the creative minds of registries and registrars to find and learn about solutions to turn pure domain names into active website and email addresses as seamlessly as possible.

14.30 Business Intelligence and Data Group: leveraging data to drive business decisions

Alex Mayhofer, NIC.AT, Andreas Musielak, DENIC (TBC), Frédéric Guillemaut, SafeBrands

15.00 How ccTLD registries can make our lives easier

Ardi Jürgens, Zone Media LLC

15.30 Coffee break

16.00 The Clinic - Workshop to address specific issues

Led by Lars-Göran Forsberg, IIS

17.00 End

SPILGTĀKĀ .LV REĢISTRATŪRA LATVIJĀ!

Katrā avīzes numurā, izvērtējot domēna vārdu portfeļa izaugsmes rādītājus, klientu apmierinātību, kā arī mūsu savstarpējo sadarbību, izceļam kādu no .LV Reģistratūrām, piešķirot tai īpašu titulu – “RegiSTAR”. Šoreiz mūsu uzmanību piesaistīja jauna, bet tendencioza reģistratūra, kura salīdzinoši īsā laikā ir ievērojami palielinājusi savu domēna vārdu portfeli.

REGISTAR – AS “BUSINESS MEDIA”

AS “Business Media” kļuva par NIC sadarbības partneri 2015. gada augustā. Neskatoties uz īso sadarbības laiku, bet pateicoties rūpīgai attieksmei pret saviem klientiem, šī reģistratūra pēdējā trimestra laikā (01.01.2017 – 01.04.2017) ir palielinājusi savu domēna vārdu portfeli par cienījamiem 28.5%. Reģistratūra ir aktīvi piedalījies NIC organizētajās “.LV Reģistratūru tikšanās”, kā arī izveidojusi kompetentu, atsaucīgu un aktīvu sadarbību ar NIC tehnisko un klientu apkalpošanas grupu. .LV domēna pakalpojumu ziņā AS “Business Media” ir plašas vietas izaugsmei, ko NIC arī novēl – turpināt uzsāktu un papildus domēna vārda portfeļa paplašināšanai atvēlēt laiku un pūles arī .LV domēna drošības un pārvaldības attīstībai.

“ Mūsu reģistratūra ir izveidota ar mērķi risināt un atvieglot klientiem “reālas” problēmas, kas ir domēna vārdu iegādē un apkalpošanā. Tas arī ir viens no galvenajiem veiksmes noslēpumiem. ”

AS “Business Media”

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI	VĒRTĒJUMS
NIC pakalpojumu pielietojums (tradicionālie un latviskie domēna vārdi, NICEPP, DNSSEC)	★
Domēna vārdu portfeļa izaugsme	★★★★★
Reģistratūras klientu atsauksmes	★★★★★
Maksājumu veikšana	★★★★★
Sadarbība ar NIC (DNS administratori, tehniskie risinājumi, PR)	★★★★★
Daļība NIC pasākumos	★★★★★
Daļība NIC projektos	★

.LV uzņēmuma kolektīvam asociējas ar:

“Interneta lapu, kas radīta vai darbojas Latvijā, un satur informāciju, kas aktuāla Latvijas auditorijai.”

Savus panākumus, kā arī 28.5% domēna vārda skaita pieaugumu AS “Business Media” skaidro:

“Pirms diviem gadiem uzsākām aktīvu darbību Informācijas grupas “Latvijas Tālrūnis” ietvaros, lai sniegtu klientiem pilna servisa WEB lapu izstrādes un interneta mārketinga pakalpoju-

mus – izveidojām digitālā mārketinga aģentūru LT DIGITAL.

Pirmie soļi jaunā tirgū un tehnoloģiju apgūvē prasīja daudz enerģijas, neatlaidības un vēlmes mācīties. Viena no problēmām, ar kuru saskāramies, izstrādājot mājaslapas, bija klientu zemas zināšanu līmenis par domēna vārdu darbību, izmaksām, kā arī iegādes un apkalpošanas kārtību. Lai paaugstinātu savu sniegto pakalpojumu kvalitāti un atvieglotu klientiem to pieejamību, nolēmām, ka ir nepieciešams apgūt šīs zināšanas pašiem. Lēmumu kļūt par reģistratūru, ļoti atviegloja NIC sakārtotais process un tehniskais atbalsts.

Protams, arī vairāk nekā 25 gadu ilgā pieredze drukāto mediju un uzzīņu portālu izstrādē un klientu apkalpošanā ir palīdzējusi veiksmīgi izveidot sadarbību ar jau vairāk nekā 1500 klientiem web lapu izstrādes un interneta mārketinga pakalpojumu sniegšanā.”

Par kurioziem atgadījumiem saistībā ar klientu domēna vārda izvēli vai reģistrēšanu, uzņēmuma pārstāvis piemin:

“Bijuši vairāki gadījumi, kad klients vēlas kādu konkrētu domēna vārdu, bet tas jau ir aizņemts. Tad nu klients īsti neizprot, kāpēc nevaram pieslēgt domēna vārdu, jo viņš ir pārliecināts, ka domēna vārds jau sen pieder viņam tikai tā iemesla dēļ, ka viņa nosaukums SIA ir tāds.

Tāpat vērts uzsvērt situāciju, kas drīzāk apliecina nezināšanas radītās problēmas - vienam no mūsu klientiem mājaslapai ir pieslēgti 11 domēni, kas definēti dažādos locījumos, jo viņam ir teikts, ka tas palīdzēs lapas SEO. Tā nu klients šobrīd gadā maksā aptuveni 150 EUR tikai par domēna vārdiem.”

Vērtējot sadarbību ar NIC, uzņēmuma pārstāvis izsakās:

“Sadarbību ar NIC vērtējam kā stabilu un profesionālu. Stabili – vienmēr pieejami, pakalpo-

jums vienmēr darbojas. Profesionālu - vienmēr atsaucīgi, vienmēr vērsti uz risinājumiem un klienta vajadzībām (Paldies visiem Kārljiem). Augstākā līmeņa domēns “.LV “ ir drošā NIC pārvaldībā!”

AS “Business Media” ir SIA “Latvijas Tālrūnis” aģentūras LT DIGITAL izveidota organizācija, ar mērķi atvieglot mājaslapu izveides procesu grupas uzņēmuma esošajiem un jaunajiem klientiem. LT DIGITAL specializējas digitālā mārketinga risinājumos un ir izveidota ar mērķi sniegt saviem klientiem – mazajiem un vidējiem uzņēmumiem – īpaši pielāgotus un tai pašā laikā pieejamus interneta mārketinga risinājumus, kas atbilst jaunākajām tirgus tendencēm.

RegiStar 2017

SKAITĻI UN FAKTI (2017 Q1)

121 064

Kopējais reģistrēto .LV domēna vārdu skaits*

*(30.04.2017.)

No visām iesūtītajām formām tiek apstiprināti

94%

Vidēji vienā dienā tiek:

+ reģistrēti 95
↻ atjaunoti 32
- dzēsti 17 } domēna vārdi

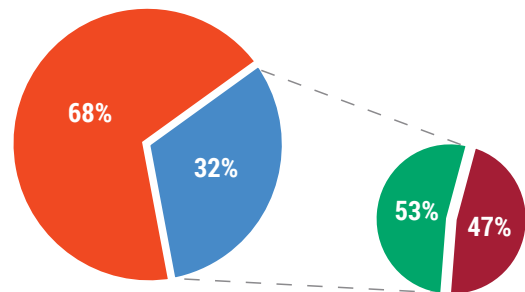
Populārākais raksts* sociālajos tīklos:
Likumdevējs piešķir VID tiesības atslēgt domēna vārdu vai uzlikt tā lietošanas tiesību nodošanas liegumu

* (1660 lasījumi Facebook)

NIC pārstāvji šajā periodā uzstājušies
6 semināros,
izglītojot
650 dalībniekus

REĢISTRATŪRU .LV DOMĒNA TIRGUS DAĻA

Tiešās reģistrācijas
Reģistratūras
Ārzemju reģistratūras
Latvijas reģistratūras

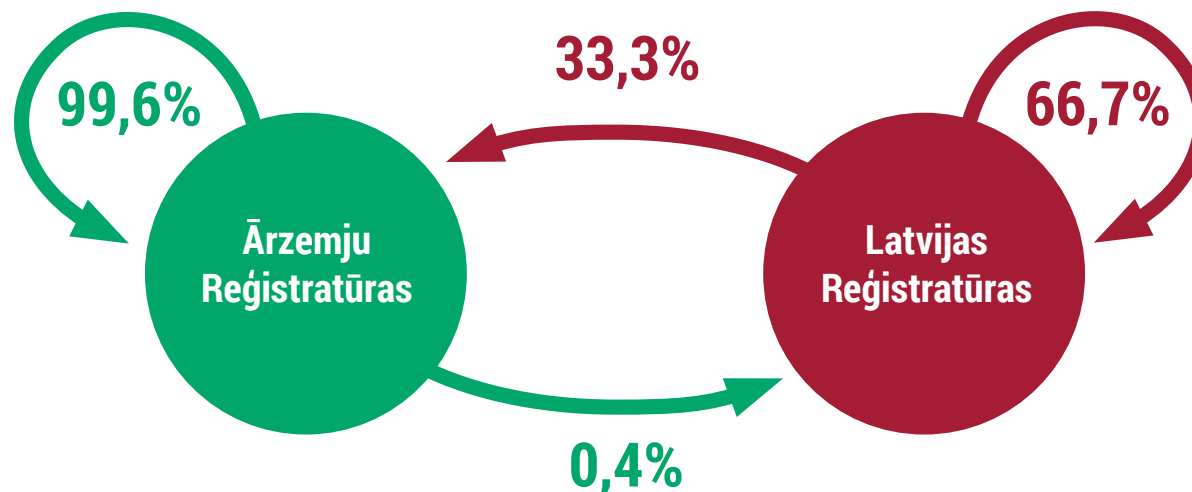
LATVIJAS .LV REĢISTRATŪRU PORTFEĻA SADALĪJUMS

2.5%
4.2%
20.3%
9.2%
63.8%

Reģistratūru skaits: 24 10 13 2 4
Domēna vārdu skaits: līdz 50 51-100 101-500 501-1000 2000-4000

REĢISTRATŪRU DOMĒNA VĀRDU "TRANSFĒRI"

2017. gadā ir transferēti 444 .LV domēna vārdi

Raiņa bulvāris 29,
Rīga, LV-1459, Latvija
Tālrunis: +371 67085858
Fakss: +371 67225072
E-pasts: dns@nic.lv
Atbalsts reģistratūrām: registrars@nic.lv
Sabiedrisko attiecību daļa: pr@nic.lv
Vietne: http://www.nic.lv

LVregistrars